

Na podlagi 19. člena Statuta Društva Ključ – centra za boj proti trgovanju z ljudmi je upravni odbor Društva Ključ s sklepom 2/2023 na svoji seji dne: 13. 7. 2023 sprejel

KODEKS ETIČNIH NAČEL DRUŠTVA KLJUČ

1. KODEKS – osnovna načela ravnanja

Kodeks etičnih načel Društva Ključ je zapis osnovnih etičnih načel, ki so jih zaposleni in sodelavci dolžni spoštovati pri svojem delu. Velja za vse, ne glede na posebnosti njihovih pogodb o zaposlitvi, ter za osebe, ki z društvom sodelujejo v okviru prostovoljskega ali študentskega dela ali drugih oblik pogodbenega dela.

2. SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA, PRAVIC IN SVOBOŠČIN

Sodelavci spoštujejo vse z mednarodnimi pogodbami, Ustavo in zakoni Republike Slovenije, zajamčene človekove pravice in svoboščine ter vse pravice, ki grede posameznikom v skladu z načelom poštenja in pravičnosti. Zavezujejo se, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči za varovanje teh pravic in svoboščin.

3. SPREJEMANJE RAZLIČNOSTI

Posamezniki imajo ob izpolnjevanju pogojev, določenih s splošnimi akti Društva Ključ, pravico do pomoči ne glede na spol, osebne, nacionalne, verske, ideološke, politične in druge oblike razlikovanja. Sodelavci sprejemajo uporabnice in uporabnikov programov takšne, kot so.

4. DOLŽNOST POMOČI

V primerih obrnitve uporabnice ali uporabnika na društvo oz. potrebe po eni od oblik pomoči, ki jih društvo v skladu s statutom nudi možnim in dejanskim žrtvam trgovanja z ljudmi, žrtvam prisilnih porok, žrtvam vseh oblik delovnega izkoriščanja ter osebam z izkušnjo prostitucije, so ji sodelavci in prostovoljci društva brez kakršnegakoli razlikovanja, dolžni nuditi ustrezno podporo. Podpora obsega napotitev na ustrezne in pristojne inštitucije, psihosocialno in razbremenilno svetovanje in drugo ustrezno nudenje podpore v skladu z namenom in cilji društva.

5. SPOŠTOVANJE ODLOČITEV POSAMEZNIKA

Zaposleni in prostovoljci pomagajo uporabnikom v okviru zelene in potrebne pomoči. Nudenje podpore poteka v skladu z željami posameznika, vendar v okviru pravnih možnosti ter strokovnih in finančnih zmožnosti društva. Uporabnika je potrebno obvestiti o vseh možnih storitvah, v nadaljnjem pa upoštevati njegove oziroma njene odločitve o rešitvi problema.

6. SODELOVANJE IN MEDSEBOJNA POMOČ MED ZAPOSLENIMI IN SODELAVCI DRUŠTVA

Zaposleni in sodelavci ter prostovoljci so medsebojno dolžni spoštovati znanje, izkušnje in mnenje drugih, si nuditi pomoč ter na ustrezen način usklajevati svoje delo. Zavezani so k medsebojni spoštljivi komunikaciji ter k spoštljivi komunikaciji z uporabniki in uporabnicami storitev društva.

7. DOLŽNOST RAZISKOVANJA, IZPOPOLNJEVANJA TER IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH

Zaposleni v društvu so se dolžni stalno, skladno z razvojem področja, izobraževati in izpopolnjevati svoja znanja, spremljati razvoj zakonodaje, razvoj teorije, razvoj socialno-delavskih in psiholoških pristopov ipd. – še zlasti na svojih področjih svetovanja oz. dela.

8. ZAUPANJE IN VARSTVO PODATKOV

Sodelavci ne smejo zlorabiti zaupanja uporabnikov s posredovanjem zaupnih podatkov drugim osebam. Poleg osebnih podatkov uporabnikov varujejo sodelavci kot poklicno skrivnost tudi druge podatke, ki jih jim je zaupala stranka in jih označila kot zaupne.

9. KRITERIJI KOMUNICIRANJA Z JAVNOSTJO

Sodelavci varujejo uporabnike pred neustreznim obravnavanjem, razgaljanjem in možnimi zlorabami v medijih in v javnosti. Informacije, podane v javnost, ki zadevajo svetovalno delo, morajo ščititi zasebnost in koristi prizadetih in omogočati nemoten potek pomoči oz. svetovanja.

10. ODPRTOST IN RAZPOZNAVNOST DRUŠTVA

Društvo je s svojimi programi in dejavnostmi v okviru svojega dela odprto za civilno družbo. Sodelavci so še posebej spriči ne le svetovalne, temveč tudi informacijske vloge društva, dolžni ravnati v smeri povezave z družbo oz. odprtosti društva ter prispevati k odmevnosti njegovih aktivnosti. Ravnanje vseh mora biti usmerjeno k razpoznavnosti društva, ki bo prispevala k ustreznemu odzivu in sodelovanju s strokovno in laično javnostjo.

11. RAVNANJE ZA ZAŠČITO OTROK

Društvo Ključ smatra vsa ravnanja, ki škodujejo otrokom in vse oblike nasilja nad otrokom, za nesprejemljivo in neetično vedenje. Vsako obliko nesprejemljivega vedenja, ki ni v skladu s Kodeksom etičnih načel, je treba prijaviti neposredno nadrejenemu ter kontakti osebi za področje zaščite otrok.

Dovoljeno ravnanje:

- Vse otroke se obravnava enakovredno, do vseh otrok se vedemo spoštljivo.
- Spodbujamo in spoštujemo otrokove izjave ter stališča.
- Dejavnosti načrtujemo tako, da bodo dejavniki tveganja, ki bi škodovali otrokom čim manjši.
- Razvijamo posebne ukrepe/nadzor za zaščito mlajših ter posebej ranljivih otrok pred zlorabo in drugimi oblikami nasilja s strani vrstnikov in odraslih.

- Pri delu z otroki uporabljamo nenasilen in pozitiven pristop.
- Otroke in njihove starše/skrbnike informiramo o njihovi pravici do prijave vsake skrb vzbujajoče situacije ter načinu, kako to storijo.
- Zagotovimo zaupnost podatkov o otrocih in njihovih družinah.
- Pridobimo pisno soglasje otroka in staršev/skrbnikov pred fotografiranjem, snemanjem ali pridobivanjem osebnih podatkov v namen izvajanja dejavnosti. Pojasnimo otrokom in njihovim staršem/skrbnikom, na kakšen način bodo fotografije, posnetki ali podatki uporabljeni.
- Zagotovimo, da fotografije in posnetki prikazujejo otroke na dostojen in spoštljiv način, identiteto in občutljive osebne podatke pa obravnavajmo z zaupnostjo.
- Sume ali obtožbe zlorabe in drugih oblik nasilja nad otroki, ali vedenje, ki je v nasprotju s Protokolom za zaščito otrok Društva Ključ ter Kodeksom etičnih načel. Kontaktna oseba za področje zaščite otrok o prijavi takoj obvesti predsednika ter sodeluje pri obravnavi in postopku.

Nedovoljeno ravnanje:

- Neenaka, krivična ali pristranska obravnava z dajanjem prednosti posameznim otrokom na račun ostalih otrok.
- Slabo ravnanje, zloraba ali druge oblike nasilja ter ravnanja, ki druge izpostavlja tveganju za zlorabo in druge oblike nasilja.
- Diskriminacija, žaljenje, poniževanje, podcenjevanje, sramotenje ali kakšna druga oblika čustvene zlorabe otrok (tj. neprimerno govorjenje, pripovedovanje vsebin in prikazovanje slik, ki so žaljive, diskriminatorne, ponižujoče ali seksualne narave, z otrokom ali v njegovi prisotnosti).
- Pretepanje ali druga oblika fizičnega napada na otroke.
- Vedenje na spolno provokativen način ali vpletanje otrok v kakršno koli obliko spolne dejavnosti.
- Dostopanje do vsebin s posnetki spolne zlorabe otrok ali ustvarjanje tovrstnih vsebin.
- Dotikanje otrok na neprimeren, nepotreben ali na kulturno nesprejemljiv način.
- Dopuščanje ali sodelovanje v ravnanju z otroki, ki je nelegalno, nevarno ali drugače neprimerno.
- Najemanje otrok za opravljanje dela, ki je neprimerno za njihovo starost ali razvoj, posega v njihovo izobraževanje ali prostočasne dejavnosti ali jih izpostavlja tveganju za poškodbe.
- Biti sam z otrokom v kakršnih koli okoliščinah, ki bi lahko sprožile pomisleke pri drugih.
- Izvajanje dejavnosti, ki jih otroci lahko izvajajo sami, kot so oblačenje, kopanje ter negovanje.
- Nagovarjanje oz. spodbujanje otroka k neprimernemu vedenju.
- Uporaba računalnika, mobilnega telefona, kamere ali druge tehnologije v namen izkoriščanja ali nadlegovanja otrok.
- Fotografiranje, snemanje ali pridobivanje osebnih podatkov, če tako ne zahtevajo dejavnosti Društva Ključ.
- Objavljanje podatkov, vsebin, fotografij ali posnetkov brez predhodne odobritve vodje projekta.
- Objavljanje podatkov, vsebin, fotografij ali posnetkov, ki bi lahko ogrozile otroka ali njegovo družino.

- Objava neuradnih podatkov, vsebin, fotografij ali posnetkov o otroku na zasebnih spletnih straneh ali družbenih omrežjih.
- Vabilo otroka na dom brez predhodnega privoljenja staršev/skrbnikov in pooblastila vodje projekta.
- Delo z otrokom ali prevoz otroka brez predhodnega privoljenja staršev/skrbnikov ter pooblastila vodje projekta, razen v nujnih primerih kadar je ogrožena varnost otroka.
- Delo z otrokom pod vplivom drog ali alkohola.
- Ignoriranje okoliščin, ki vzbujajo sum in skrb glede varnosti otrok, ali neprijava suma kršitve ali kršitve Protokola za zaščito otrok Društva Ključ ter Kodeksa etičnih načel mentorju oz. direktno nadrejenemu ter kontaktni osebi za področje zaščite otrok. Kontaktna oseba za področje zaščite otrok na Društvu Ključ je predsednik društva.

12. RAVNANJE ZA PREPREČEVANJE SPOLNEGA NADLEGOVANJA, SPOLNEGA IZKORIŠČANJA IN SPOLNIH ZLORAB

(1) Društvo Ključ od vseh naročnikov in partnerjev zahteva izvajanje politike nične tolerance glede spolnega nadlegovanja, izkoriščanja in zlorabe ter proaktivno delovanje v smislu preventive in odzivanja na tovrstne kršitve. Vsakršno spolno nadlegovanje, izkoriščanje in zloraba je strogo prepovedana. Društvo Ključ izvaja politiko nične tolerance do pojavov spolnega nadlegovanja, izkoriščanja in zlorabe.

Prepovedana je vsakršna izmenjava denarja, zaposlitve, dobrin ali storitev za spolno občevanje ali s tem izenačeno spolno ravnanje ter druge oblike ponižujočega ali izkoriščajočega vedenja. Prav tako je prepovedano pogojevanje storitev z navedenim.

(2) Spolno izkoriščanje je vsaka dejanska zloraba ali poskus zlorabe ranljivega položaja, razlike v moči ali zaupanja za spolne namene, ki med drugim vključuje tudi denarne, družbene ali politične koristi iz spolnega izkoriščanja drugih.

(3) Spolna zloraba je vsak dejanski spolni kontakt ali poskus spolnega kontakta, ki je posledica prisile, grožnje ali prevare s pomočjo avtoritarnega razmerja, ne glede na starost storilca in žrtve.

(4) Razmerja spolne narave med zaposlenimi Društva Ključ ter uporabniki storitev Društva Ključ so zavoljo zaščite uporabnikov močno odsvetovana, saj temeljijo na neenakem razmerju moči, še posebej kadar gre za pripadnike ranljivih skupin. Tovrstna razmerja z mladoletnimi osebami pa so zaposlenim Društva Ključ izrecno prepovedana.

(5) Društvo Ključ bo z ozaveščanjem in informiranjem vseh zaposlenih preprečeval pojav spolnega nadlegovanja, izkoriščanja in zlorabe.

Zaradi funkcije preprečevanja bo vsaka oseba, ki dela v okviru društva, ne glede na njen položaj ali vrsto pogodbe o zaposlitvi, dobila potrebne informacije o politiki društva v zvezi s spolnim nadlegovanjem, izkoriščanjem in zlorabo. Te informacije bodo posredovane vsem zaposlenim, vključene pa bodo tudi v uvajanje v delo za osebe, ki se bodo na novo zaposlile. V ta namen sprejme vodstvo društva Navodila za izvajanje politike o zaščiti uporabnikov pred spolnim izkoriščanjem in zlorabo.

S podpisom Izjave o zavezanosti politiki za zaščito uporabnikov pred spolnim nadlegovanjem, izkoriščanjem in zlorabo vse zaposlene osebe potrdijo, da so seznanjene z Navodili za izvajanje politike o zaščiti uporabnikov pred spolnim izkoriščanjem ali zlorabo ter Kodeksom etičnih načel Društva Ključ. Zaposlene osebe se s podpisom zavežejo, da bodo spoštovale dostojanstvo uporabnikov storitev Društva Ključ ter jih po svojih najboljših močeh zaščitile pred spolnim nadlegovanjem, izkoriščanjem in zlorabo.

(6) Uporabniki Društva Ključ so v veliki meri pripadniki ranljivih skupin. Zavaljo njihove zaščite Društvo Ključ v postopku zaposlovanja oseb, ki bodo pri delu v neposrednem stiku s pripadniki ranljivih skupin, opravi preverbo kandidatov za zaposlitev. Kandidat za zaposlitev poda izjavo, da:

- mu nikdar niso bile izrečene sankcije (disciplinske, administrativne ali kazenske) iz naslova spolnega nadlegovanja, izkoriščanja ali zlorabe,

- da nikdar ni prekinil delovnega razmerja z namenom izogibanja postopku ugotavljanja spolnega izkoriščanja ali zlorabe ali zavrnil sodelovanja v postopku ugotavljanja spolnega nadlegovanja, izkoriščanja ali zlorabe. Na podlagi soglasja kandidata Društvo Ključ navedbe preveri tudi pri kandidatovih preteklih delodajalcih.

(7) Dolžnost zaposlenih je, da dejanja ali sum na dejanja spolnega izkoriščanja ali zlorabe prijavijo vodstvu Društva Ključ, tako zoper zaposlene Društva Ključ, kot tudi druge osebe. Društvo Ključ se zavezuje k podpori žrtvam tovrstnega vedenja in zaščiti tistih, ki so prijavo podali (žrtev ali prič) pred vsemi oblikami maščevanja.

(8) Prijavo o spolnem nadlegovanju, izkoriščanju ali zlorabi lahko poda žrtev, zaposleni, prostovoljec, stranka ali naročnik, obravnavajo pa se tudi anonimne pritožbe.

Prijava se odda v pisni obliki, za katero šteje tudi pritožba oddana preko e-pošte ali preko spletne strani Društva Ključ oz. z uporabo drugih informacijsko komunikacijskih tehnologij.

Uporabniki storitev Društva Ključ lahko podajo prijavo tudi ustno, o čemer svetovalec napravi zaznamek, ki vsebuje vsebino pritožbe, podatke o uporabniku in navedbo datuma in ure oddane pritožbe.

(9) Žrtev spolnega izkoriščanja ali zlorabe, prijavitelj in druge osebe, ki pomagajo izkoriščani ali zlorabljeni osebi, ne smejo biti izpostavljeni neugodnim posledicam zaradi ukrepanja.

(10) Prijave spolnega izkoriščanja in zlorabe s strani uporabnikov zoper zaposlene na Društvu Ključ se obravnavajo po enakem postopku kot prijave o spolnem nadlegovanju podane s strani zaposlenih zoper zaposlene, s to razliko, da Društvo Ključ uporabnika po prijavi zoper zaposlenega na Društvu Ključ, z namenom zagotavljanja varnosti in transparentnosti postopka, napoti na drugo ustanovo za zagotavljanje pomoči žrtvam spolnega in drugega nasilja, ki mu nudi svetovanje, podporo in pomoč v postopku. Društvo Ključ s še posebno pazljivostjo, skrbnostjo in zaupnostjo obravnava prijave s strani pripadnikov ranljivih skupin.

Ustanove za pomoč žrtvam spolnega nasilja so med drugimi Slovenska filantropija, Društvo za nenasilno komunikacijo, PIC, Zavod Emma – Center za pomoč žrtvam nasilja, Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja in Združenje za MOČ.

(11) Vsakdo, ki pri delu ali v zvezi z delom zazna spolno izkoriščanje ali zlorabo je dolžan domnevnega storilca dejanja in obliko dejanja pisno prijaviti vodstvu. Delodajalec imenuje osebo, ki je zadolžena za obravnavo pritožbe v konkretnem primeru (vodja postopka). Dolžnost vodje postopka je, da razišče primer, pridobi potrebne informacije, zlasti tudi pojasnila zaposlenih, ki so neposredno udeleženi v zadevi ter nato na podlagi pisne prijave napiše zapisnik o prijavi.

Vodja postopka je dolžan najkasneje v roku 3 delovnih dni od prijave povabiti domnevnega storilca in prijavitelja na razgovor, ki bo potekal pred predsednikom pri delodajalcu. Delodajalec je dolžan vsem udeležencem postopka po tem pravilniku zagotoviti možnost, da podajo svoje izjave in navedbe ter se izjavijo o vseh navedbah in izjavah ostalih udeležencev postopka.

(12) Delodajalec je dolžan skrbeti za to, da bo postopek obravnave prijave spolnega izkoriščanja in zlorabe zaupne narave in da bosta v njem v celoti varovana osebno dostojanstvo ter zasebnost žrtve, prijavitelja, kadar žrtev ni sama prijavitelj, kot tudi domnevnega storilca.

(13) Spolno nadlegovanje, izkoriščanje in zloraba predstavljajo kršitev obveznosti iz delovnega razmerja. V primeru spolnega nadlegovanja, izkoriščanja in zlorabe storjene s strani zaposlenega, lahko delodajalec uvede disciplinski postopek ali začne s postopkom odpovedi pogodbe o zaposlitvi skladno z določili zakona.

(14) Za namene ugotavljanja okoliščin se sestane Disciplinska komisija Društva Ključ.

V Disciplinski komisiji ne more biti oseba, ki je osumljena izvajanja spolnega izkoriščanja in zlorabe, prav tako ne oseba z izkušnjo spolnega nadlegovanja.

(15) Če delodajalec na podlagi ugotovitev in po posvetovanju s komisijo meni, da obstaja utemeljeni sum, da je do spolnega izkoriščanja ali zlorabe prišlo, v 15 dneh določi vrsto ukrepa, ki ga bo sprožil zoper povzročitelja. Delodajalec o vrsti ukrepa odloči samostojno, upošteva težo in naravo kršitve.

V primerih suma, da je prišlo do kršitve spolne nedotakljivosti, ki je kot kaznivo dejanja opredeljena v Kazenskem zakoniku, delodajalec nemudoma obvesti policijo ali pristojno državno tožilstvo.

V Ljubljani, 13. 7. 2023

Polona Kovač, predsednica

Kovač P